

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

55. Mortuos vlcisci viuoru[m] iniurias.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

enim quisque tunc ad negotia & hilaritates adiiciens animum furere desit, didicitque aduentum Patrum haudquaquam siccitate à cælis ratis vindicari; sed à vero Deo optatis pluuiis fortunari, cælo digne appellerent suspensio, ad eorum appulsum cogente, mox nubes, & vberim profundente. Quæ ratio perceptu facili, non omnem tantum de Patribus Regi exemit dubitationem, sed fecit etiam illi cariores. Et quia metuerat ne Lusitani mercatores eorum offensi exilio, sibi portubus abstinere, maiorem in modum gauisus est conspecta nauis quæ Patres aduexerat, eiusque Præfecto viro piissimo insinuatum vsum commercij mutui non fore perpetuum, nisi Pates liceret habere comites navigationis, & de prædicanti eorum merita, & respondere fore sibi gratissimos; visendi officium vltro iis oblatum, benigne admisit, & coram duritiem qua præter illorum merita, suamque in illos benevolentiam vsus fuerat anno præcedente partim excusantem, partim etiam culpauit; verum plenissima satisfactione deletam voluit eius memoriam statione scilicet in regno firma, facultate prolixâ ædificandi cum domo templi, & Euangelij prædicandi, quam plurimos possent initiandi sacris Christianis, optandi denique si quid ab se peæterea cuperent, sed concessis abundè contentos humanissime dimisit. Hinc Buzomius Nuocemam reuersus dùm cæpta promouet fundatæ Christianitatis, & duos recens aduectos comites, instruendos curat Cocincinensi lingua, orbatur illo tam sibi addicte, vrbis eius Præfecto quem repentina mors, seu morbo seu venæno ictum, vt retigit abstulit. Cauit sapiens Deus ne incrementa legis Christianæ & ruinæ idolorum, vnius hominis fauori tribuerent ethnici. Mense Iulio superioris anni pompam instaurarat, qua inuectos elephantis Patres domum miserat aduendam, quam sibi non pridem constructam iis donauerat; sportulam ex aula perpetuam accipiebant ab eo in mentis singulos; gaudebat audire illorum pater, quod illic tantum est amoris tamque insolens pignus, nihil vt posset ex eo desiderari maius, nisi vt fieret Christianus: quod autem illic error communis sit, vna functos, mortalium cura, iucundè aut secus affici, redireque ad suos, & illatis morborum, inopiæ, funerum, aliisque calamitatibus peccata à filiis vxore & nepotibus exigere, si quid de annuo exequiarum ritum neglexerint, vel intercepta quæ inchoauerant, & perficere audeant opera, non sategerint optato sibi sine absoluere; ob hæc Ondelinus defuncti Præfecti natorum maximus, vt paternos manes sibi totique familiæ haberet propitios, in patris erga nos benevolentia, amore tum ipse, tum fratres, & propinqui omnes sterere immobiles. Quamquam Ondelinus iam per se illos summè diligebat, & suspiciebat Buzomium maximè, iisque se dederat in fratrem; quod patens, aiebat dùm viueret, dici pater illorum annuisset. Huius verò amoris specimen primum dedit, cum patris obitum improuisum iis haud minus quam ipsi luctuosum acerbè dolentibus, egit officij gratiam, confre-

55-
Mortuos vlti-
mæci & viuorū
iniurias.

mauitque, se viuo nihil vnquam desideraturos, quod potuissent à patre
obtinere; ad extremum duobus elephantis splendide phaleratis, magna
stipatorum frequentia remisit domum, quo genere honoris, & bene-
uolentiæ argumento, nostrorum sedes euasit firmior, & fidei sacræ
authoritas venerabilior. Dùm verò illic Pinna, & Borro linguam dis-
cunt, eandemque perficit ac polit Buzomius; Marchesius Faifi Iapo-
num saluti acriter insudat fratre Socio eiusdem nationis, erat enim Ia-
ponibus incolis vrbs frequens, aduenasque interdum ad mille numera-
bar quos annuæ ad quæstum excibant nundinæ. In iis ethnici complu-
res; multi apostatæ, quos tyranni metus in desertionem præcipites
egerat; reliqui baptismum, & fidem retinentes, cætera ethnicis prope
pares, petiuri, quæstum iniquorum, & concubinarum amoribus
perditi, quodque Iaponibus generositatis deprauatæ vitium est fa-
miliare nimis & proprium, vindictæ implacabiliter appetentes. Mor-
borum tot tamque grauium curatio sedula duorum qui Faifi erant labo-
rem industrium fatigauit, postea etiam aliorum, quos Deifusamæ cru-
delis impietas idcirco exilio damnarat, vt exularet cum iis è Iaponiæ
Christi fides. Redibant ex iis subinde Faifum cum Macaensibus Lu-
sitans, vt vario schemate personati, mercatorum, militum, nauta-
rum, penetrarent se in Iaponiam ignoti; ventos illuc, & naues dùm
præstolarentur, Iaponibus Faifi sese strenuè commodabant, eoque li-
bentius & fructu maiori, quo erant in eorum lingua apprime versati.
Templum ergo imprimis Faifi positum, habitæ conciones, malis præ-
sentibus sanandis appositæ, reuixit emortua multorum pietas, excitati
sunt ab infami lethargo, religiosi sensus vitæ innocentis quàm in Ia-
ponia sub Patrum exegerant disciplina, redibant ad mentem desertores,
& multis cum lachrimis, cognatæque Iaponij animi celsitate sistebant
se Patribus; haud tamen ante Sanctorum cœtui restituebantur, quam eru-
direntur denuò fidei rudimentis, tamen si Iapones non tam ignoratio
diuinorum, quàm calamitatum metus, & tormentorum atrocitas de-
iciebat ex gradu fortitudinis Christianæ. Vniuersis demùm integrè
persanandis ita est consultum, vt se Faifus ab ea quæ fuerat planè dis-
similem gaudens miraretur, ethnicorum verò qui ex Iaponia Faifam
commeant, quadraginta solenni baptismo lustrati sunt, & summus
nauium Præfectus quæ anno sæculi decimo nono appulerant Regem
adiens Cocincinæ, immortales ipsi testatus est gratias, Iaponiensis Ec-
clesiæ nomine, ob impensum Patribus amorem, suscepitque se, & om-
nes Lusitanos fore illi omnium debitores quæ Patrum causa præstare
dignaretur. Perspecta inde nostrorum paupertate, quæ rerum omnium
egeta, nihil à quoquam rogabat subsidij; per se ipse ab inferioribus
Præfectis ipsique aded ab idololatriæ corrogauit iis largam stipem, ad
quam etiam Sinirum illic gubernator se benignissimum præbuit. Huius
anni fructam solito plenior, auxit magno prouentu iubilæi sacri denun-
tatio, cuius beneficio fruituri, per infestissimos typhones, Taifum plurimi
concurrerunt,

16.
Faifi Iapones
strenuè iu-
uantur.